

Izveštaj o radu u 2014. godini

U 2014. godini u organizaciji udruge Drugo more u suradnji s brojnim lokalnim, nacionalnim i međunarodnim partnerima održana su dva festivala (deveto izdanje festivala Moje, tvoje, naše i peto izdanje Zoom festivala izvedbenih umjetnosti), 10 izložbi, 5 predavanja/razgovora/okruglih stolova u okviru Refleksa, 3 radionice te više produkcija i koprodukcija s partnerima. Dovođeno je useljenje u novi prostor Filodrammatice koji je pod upravom Saveza udruga Molekula te su započeti novi projekti Masters and Servers i CORNERS.

U nastavku, pregled i kratak opis te informacije o posjećenosti i medijskoj pokrivenosti programa Refleks, programa Galerije, festivala Moje, tvoje, naše i Zoom, aktivnosti projekta BalCan Contemporary, CORNERS i opis ostalih suradnji te kratak izvještaj o izradi nove mrežne stranice i komunikacijske strategije.

1. REFLEKS (2014.)

U sklopu programa Refleks U 2014. održana su dva okrugla stola, dva edukacijska predavanja, tri radionice i jedan otvoreni razgovor, a pokrenuta je i radijska emisija.

Okrugli stolovi

1. **Prostorne politike suvremenih umjetnosti**

Gosti: Nikoleta Marković (BG), autorica projekta Elevator Art, Vesna Vuković (ZG), članica zagrebačkog kolektiva [BLOK] i urednica emisije "Stvarnost prostora" na Trećem programu Hrvatskog radija, Branka Ćurčić (NS), programska urednica centra za nove medije Kuda.org u Novom Sadu, moderator: Andrej Mirčev.

2. **Transformacija društvenog vlasništva**

Gosti: Vanessa Vasić-Janeković i Milica Tomić, moderator: Davor Mišković

Predavanja

1. Branislav Jakovljević: **Je li Dan mladosti bio totalitarna predstava?**

2. Ivica Mitrović: **Interakcije u hibridnom urbanom prostoru**

Radionice

1. Gianfranco Mirizzi: **Playful Hardware** Arduino i MAX

2. KLFM radijski kolektiv: Radionica internet radija **Radio Out of the Box**

3. Sergej Pristaš (Bad Co.): Prezentacija **softvera Zeichner ("crtič")**

Razgovor

1. **Umjetnička zajednica i integracija izbjeglica**

Uvodna izlaganja: Oliver Frljić, Emina Bužinskić, moderator: Davor Mišković

1.1. KRATAK OPIS PROGRAMA

Okrugli stol: Prostorne politike suvremenih umjetnosti

Datum: 12.03.2014.

Mjesto: Velika dvorana Filodrammatice

Na okruglom stolu sudjelovali su Nikoleta Marković (BG), autorica projekta Elevator Art, Vesna Vuković (ZG), članica zagrebačkog kolektiva [BLOK] i urednica emisije "Stvarnost prostora" na Trećem programu Hrvatskog radija, Branka Ćurčić (NS), programska urednica centra za nove medije Kuda.org u Novom Sadu, a moderator je bio Andrej Mirčev. Stol je zamišljen kao dijalog o (ne)mogućim i ambivalentnim intervencijama u komodificirane urbane konfiguracije/odnose.

Drugim riječima, produkciju umjetnosti sagledali smo u dinamici oprostorujućih aktivnosti kojima se istodobno proizvodi i specifičan prostor političkog iskustva. Shvaćen i tretiran kao medij, odnosno događaj koji zrcali društvene i ekonomske tenzije, prostor nije tek neutralna i objektivna kategorija opažanja, već (posebice u kontekstu globalizacije) rezultat različitih relacija, praksi i protokola, uvjetovanih u prvome redu proizvodnim, ideološkim i rodnim antagonizmima. Polazeći, stoga, od pretpostavke da postojeći društveni poredak upravo ove antagonizme nastoji potisnuti, prikriti ili naturalizirati, htjeli smo u okviru okruglog stola preispitati one vrste spacijalnih praksi čiji cilj nije puka estetizacija javne sfere, već kritičko demaskiranje političkih hegemonija i artikuliranje umjetničkog djelovanja utemeljenog na disenzusu i afirmiranju heterogenih pozicija.

Okrugli stol: Transformacija društvenog vlasništva

Datum: 28.03.2014.

Mjesto: Galerija

Izabrali smo dva primjera kroz koja smo se osvrnuli na temu transformacije društvenog vlasništva, jer se u njima prelamaju politički, ekonomski i socijalni odnosi tragičnih razmjera. Radi se o transformaciji šibenskog TLM-a i rudnika Omarska, o kojima su govorile Vanessa Vasić-Janeković, novinarka i umjetnica koja je kao reporterka i producentica pratila ratove u bivšoj Jugoslaviji, Iraku i Ruandi te Milica Tomić, vizualna umjetnica koja živi i radi u Beogradu te istražuje teme vezane uz političko nasilje, ratno sjećanje i traumu. Moderator je bio Davor Mišković.

Ključni proces koji se u proteklih dvadesetak godina odvija na prostoru bivše Jugoslavije je transformacija društvenog vlasništva u privatno. Ovaj proces započeo je još početkom 90-tih po tzv. "Markovićevom modelu" da bi se nastavio u vrijeme rata i traje sve do danas. Ova transformacija nije dovela samo do otuđenja *našeg*, koje je postalo *pojedinačno*, nego je promijenila ukupne društvene odnose.

Predavanje Branislava Jakovljevića: Je li Dan mladosti bio totalitarna predstava?

Datum: 21.03.2014.

Mjesto: Galerija

Branislav Jakovljević predaje na Sveučilištu Stanford, a bavi se avangardnim i eksperimentalnim kazalištem, teorijom izvedbe, kritičkom teorijom, kao i politikom izvedbenih praksi. Iza njega je velik broj publicističkih radova na teme koje se kreću od kazališta kasnog devetnaestog stoljeća do sovjetske avangarde, suvremenog eksperimentalnog kazališta u SAD-u i postjugoslavenskih izvedbi u politici i umjetnosti, kao i dvije knjige i nagrađeni eseji, a u lipnju 2013. organizirao je 19. PSi konferenciju "Now Then: Performance and Temporality" na Sveučilištu Stanford.

Predavanje uzima za svoj središnji objekt Dan mladosti, predstavu koja je bila jedno od najvećih općih mjesta u socijalističkoj Jugoslaviji; predstavu koja je bila toliko ideološki prenaplašena da je sjećanje na nju skoro neizostavno povezano s izvjesnim osjećajem srama i nelagode. Ipak, ideološko čitanje Dana mladosti otkriva tek jedan tanak i površinski sloj značenja ovog festivala. Postavljanje Dana mladosti u okvire "duge" povijesti izvedbenih praksi koja seže do ranog modernog perioda otkriva nove slojeve ne samo ove masovne svetkovine, već i ekonomskih, političkih, i ideoloških odlika društva u kojemu se ona odigravala i čijim je sastavnim dijelom bila.

Branislavovo predavanje u cijelosti je dostupno u obliku zvučnog zapisa na našem Mixcloud profilu, a u sklopu njegovog gostovanja izradili smo i intervju s Branislavom objavljen na stranici Fluid States (Fluid States je međunarodni projekt PSI grupe izvedbenih umjetnosti na kojem smo bazirali ovogodišnji ZOOM festival) na engleskom jeziku.

Predavanje Ivica Mitrovića: Interakcije u hibridnom urbanom prostoru

Datum: 21.10.2014.

Mjesto: Velika dvorana Filodrammatice

Bilo da ih zovemo pametnim gradovima ili pak cyber, hibridnim, inteligentnim, plug-in, medijiranim, osjećajućim gradovima, oni su naša sve bliža budućnost ili barem budućnost o kojoj rado spekuliramo, kao i Internet of Things i cloud i big. Kako napredna internetska tehnologija može unaprijediti ljudski život i raspodjelu društvenog kapitala? Što će se dogoditi ukoliko tehnologija postane dominantna i ukoliko ne pripazimo kakvi se sve podaci kroz nju sakupljaju i kome ostaju vidljivi? Kako zadržati anonimnost i treba li to opterećivati građane i građanke gradova budućnosti? Na ovo promišljanje pokušali smo potaknuti najprije novomedijskom izložbom CITY DATA FUTURE kroz niz radova nastalih iz dizajna fikcija, a zatim Refleks predavanjem Ivica Mitrovića koji je govorio o interakcijama koje se događaju u takvom hibridnom/pametnom/inteligentnom prostoru.

Ivica Mitrović, dopredsjednik je Hrvatskog dizajnerskog društva, sudionik na projektu Urban IxD u sklopu kojeg se i realizira izložba City | Data | Future, docent na Odsjeku za dizajn vizualnih komunikacija Umjetničke akademije u Splitu te ambasador dizajna interakcija kao nove specijalizacije u području dizajna u Hrvatskoj i šire, zbog čega provodi niz radionica, simpozija i izložbi na temu. Također, autor je knjige "Dizajniranje novih medija, Dizajn i novi mediji – hrvatski kontekst (1995 – 2010)" iz 2012. u kojoj donosi pregled hrvatske scene u području dizajna u novim medijima.

S Ivicom Mitrovićem u sklopu gostovanja izradili smo i intervju za Magazin Gradske knjižnice Rijeka.

Gianfranco Mirizzi: Playful Hardware - Arduino & MAX (radionica)

Datum: 11.07.2014

Mjesto: Galerija

Playful Hardware radionica bila je namijenjena svima koji žele upoznati osnove rada Arduino open source mini računala - alata za kreiranje i generiranje interaktivnih audio i video umjetničkih instalacija. Govorilo se o MAX/MSP programskom jeziku koji se koristi za izgradnju kompleksnih, interaktivnih programskih aplikacija na Arduinu čak i bez predznanja o programskim jezicima.

Gianfranco Mirizzi vizualni je umjetnik iz Italije koji živi i radi u Rijeci. Diplomirao je arhitekturu na I.U.A.V. Università di Venezia, u Italiji. Nakon što je radio kao arhitekt u Italiji, Hrvatskoj i Crnoj Gori, magistrirao je Imaging and Digital Arts; Master of Fine Arts Program na Sveučilištu Maryland u Baltimoreu, u SAD-u. Na UMBC-ju radio je pri centru za istraživanje novih tehnologija i medija, te vodio brojne projekte koji su se bavili urbanim temama i temama društva. Izlagao je u Baltimoreu, Towsonu, Salisbury-ju (Maryland, SAD) i sada u Rijeci.

KLFM radijski kolektiv: Radionica internet radija "Radio Out of the Box"

Datum: 11.10.2014.

Mjesto: Galerija

Malom školom i vodičem kroz najjednostavnije postavljanje i pokretanje streaming radija pod nazivom „Radio out of the Box“, u prostoru udruge „Drugo more“ održana je radionica internet radija. Nakon prve ovakve radionice u Labinu prošle godine, cilj je sada bio publici Kvarnera dati sve potrebne informacije, konceptualne, tehničke i programske, za pokretanje online community radija. Radionica je predstavila koncept community radija i njegovu potrebu u društvu danas. Zatim se na praktičnom primjeru KLFM prezentirala radio praksa, od tehničke postavke do produkcije programa, s naglaskom na transmedijski komunikacijski koncept.

Cilj je radionice pokazati da se cijela priča community radija može postaviti uz danas lako dostupnu i financijski pristupačnu sklopovsku i programsku opremu. To se preciznije odnosi na odabir najpovoljnije i najpristupačnije računalne i audio opreme, programsku podršku za automatizaciju programa (varijante na više platforma), na opremanje manjeg studija za izvođenje studijskih emisija te na terensku reportažu.

Posebna pažnja posvetila se programskim platformama koje omogućavaju suradnički model rada na produkciji programa. Također će se govoriti o mogućnostima i potrebama dodatne komplementarne transmedijske produkcije kroz interaktivne digitalne medije.

Radionica se održala u sklopu programa Radio na Rijeci koji je uključivao još i live streamane koncerte na Titovom trgu te nastup dj-a u Omladinskom centru Palach.

Kao rezultat radionice oformljena je suradnička radijska grupa i pokrenuta je radijska emisija Drugog mora na radiju KLFM.

Sergej Pristaš (Bad Co.): Prezentacija softvera Zeichner (“crtač”)

Datum: 14.11.2014.

Mjesto: Galerija

Softver „Zeichner“ (hrv. crtač) je kompjuterski program koji uživo sniman video materijal u stvarnom vremenu pretvara u grafičke animacije. Tijela i objekti koji se kreću ispred kamere na reproduciranoj se slici pokazuju kao obrisi i površine u stalnom nastajanju i nestajanju, naši pokreti pokazuju nam se kao usporeni, razvučeni tragovi. "Zeichner" pretvara pokrete u vizualne apstrakcije i stvara iluziju bestežinskog stanja, a slika na ekranu ima pomalo hipnotički učinak.

Zahvaljujući tome "Zeichner" funkcionira kao vrlo privlačno sučelje koje korisnike, čim se nađu pred ekranom, navodi na kretanje i suigru koja uključuje komponiranje tijela i objekata u prostoru, drugim riječima, koreografiranje ("pisanje pokretom") u najjednostavnijem smislu.

Program radionice bio je podijeljen u dva dijela: upoznavanje s mogućnostima, rješavanje zadataka.

Goran Sergej Pristaš dramaturg je i izvanredni profesor na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, suosnivač i član BADco.-a, kolektiva za izvedbene umjetnosti.

Radionica se odvijala u Galeriji paralelno s izložbom Boštjana Čadeža "Autoportret" koja se sadržajno savršeno uklopila u koncept – objedinjujući dvije različite vrste softverske umjetnosti.

Umjetnička zajednica i integracija izbjeglica (otvoreni razgovor)

Datum: 11.12.2014.

Mjesto: HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci

Drugo more u suradnji s Centrom za mirovne studije i HNK Ivana pl. Zajca organiziralo je razgovor o mehanizmima koje treba razvijati da bi se ostvario integrativni potencijal umjetničke prakse po pitanju izbjeglica odnosno tražitelja azila u Republici Hrvatskoj. Razgovor je moderirao Davor Mišković, a uvodna izlaganja održali su Oliver Frlić, intendant HNK i Emina Bužinkić.

Sustav azila u Republici Hrvatskoj nastao je i razvio se kao rezultat prilagodbe hrvatskog zakonodavnog i institucionalnog okvira instrumentima međunarodnog izbjegličkog i humanitarnog prava radi priznanja i zaštite izbjeglica koji u Hrvatskoj zatraže utočište. Dva najvažnija instrumenta koja su i danas temeljne konvencije jesu Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. godine (tzv. Ženevska konvencija) i pripadajući joj Protokol o statusu izbjeglica iz 1967. godine. Republika Hrvatska od 1991. potpisnica je Konvencije i Protokola te je time obvezna pružiti zaštitu izbjeglicama na svojem teritoriju.

Raseljene i izbjegle osobe prinuđene su i češće izravno prisiljene priliku za goli opstanak i za bolji, stabilniji, sigurniji život potražiti izvan svog mjesta rođenja i prebivanja. Ugrozi raznih vrsta, bilo da se radi o političkoj situaciji, vojnom konfliktu, međuetničkim i međureligijskim sukobima, općem stanju nesigurnosti ili promjenama u prirodnom okolišu u mjestu obitavanja, utječu na odluke zbog kojih su ljudi uglavnom prinuđeni ili prisiljeni pobjeći iz vlastitih domova.

U Hrvatskoj je u posljednjih deset godina zaštitu potražilo 4.668 izbjeglica. Zaštitu je dobila 131 osoba. Oni dolaze iz Afganistana, Irana, Iraka, Pakistana, Sudana, Somalije, Eritreje, Sirije, Konga, Nigerije i drugih zemalja. Danas se susreću s brojnim poteškoćama u integraciji, od nepoznavanja jezika, krute administracije, preko teškog ulaska u obrazovni sustav i gotovo nemogućeg zapošljavanja, do poteškoća u ostvarivanju prava na odgovarajući smještaj, druga socijalna prava i zdravstvenu njegu...

Razgovor, osim što je potakao interes lokalne publike za ovim pitanjem, moguće je potaknuo i umjetničku suradnju Hrvatskog narodnog kazališta s tražiteljima azila kroz zajedničku umjetničku produkciju za osvješćivanje javnosti o postojećem statusu tražitelja azila u Hrvatskoj.

Medijska pokrivenost i povratne informacije

Predavanja, okrugli stolovi i razgovor programa Refleks bili su redovito najavljavani od strane Novog lista, portala Moja Rijeka, Korzo.net, Kulturpunkt, H-Alter i sličnih. Neki su u obliku video zapisa arhivirani na portalu Moja Rijeka, a odabrani su dostupni u obliku zvučnog zapisa na Mixcloud profilu Drugog mora. O temi interakcija u hibridnom urbanom prostoru, Ivica Mitrović govorio je i u emisiji Drugi format HRT-a. Intervju s Branislavom Jakovljevićem izradili smo za vrijeme njegovog gostovanja i on je objavljen na stranicama suradničkog međunarodnog projekta Fluid States grupe PSI. Programe refleksa pratili smo i na stranicama portala BalCan Contemporary te su objave izlazile paralelno na hrvatskom i engleskom jeziku, ciljajući tako na širu publiku od onih koji su programe u mogućnosti pohoditi. Također, informacije o sadržaju dijelili smo na našim službenim Facebook i Twitter profilima, a one su zatim bile dijeljene kroz kanale Studentskog centra, SU Molekula, Pogona iz Zagreba, kolektiva Bad Co., kazališta HNK Ivana pl. Zajca – omogućujući nam tako i institucionalnu podršku - te kroz ostalu mrežu suradnika. Vijest o radionicama dijeljena je putem Facebook eventa, a budući da je rezultat jedne od radionica radijska emisija Drugog mora nazvana "Refleks" – očekujemo da će izgenerirati još širi interes zajednice za budućim ovakvim programima te povećati vidljivost našeg Mixcloud profila kojeg ćemo time redovito popunjavati te integrirati u novu web stranicu Drugog mora čija izrada je u tijeku.

S obzirom na izrazito teorijsku podlogu koja je često okosnica Refleks programa, smatramo da je dobro približena zajednici što je rezultiralo njenim konkretnim daljnjim angažmanom i novom suradnjom s Drugim morem.

2. GALERIJA (prethodno nazvana "Kabinet")

Od travnja 2014. otkad je Galerija Drugo more zaživjela u novom prostoru Filodrammatice na adresi Korzo 28 u samom centru grada, održali smo 10 novomedijskih izložbi, i to redom;

- 1) Pulska grupa – Neposredna demokracija zahtjeva neposredan prostor
- 1) Daniel Garcia Andujar – Demokratizirajmo demokraciju (dio izložbe "O nelagodi promatranja grada" s Moje, tvoje, naše festivala)
- 2) Oleg Morović, Andi Pekica, Oleg Šuran – Velike, daleke ravnine
- 3) SONDA – re:Situacija copy.psd
- 4) Radiona – Weird Science
- 5) Gianfranco Mirizzi – Istraži grad
- 6) Milijana Babić, Ida Hannson – Put Yourself in My Place
- 7) Urban IxD - City Data Future
- 8) Boštjan Čadež - Autoportret
- 9) Željko Bašković – 1: 10 000

zatim jednu filmsku projekciju STAR WARS: UNCUT te nekoliko programa koji su se u galerijski sadržaj uklopili zbog festivala ili konferencija koje su se paralelno odvijale.

Važno je napomenuti da su uz izložbe i projekciju u Galeriji odrađene i tri radionice, jedna s Gianfranco Mirizzijem o Arduino napravama, zatim s KLFM radijskim kolektivom o problematici internet radija te je u suradnji s Bad Co., pod vodstvom Gorana Sergeja Pristaša, odrađena i radionica softvera Zeichner (crtača) koji pretvara fizički pokret u animaciju. Uz izložbu Wierd Science održan je i koncert skupine Mmessa Oscillators. Osim toga, dio programa hakerske antikonferencije "Ništa se neće dogoditi" održan je u Galeriji primjerice predavanje Marcella Marsa o Javnoj biblioteci, kao i dio performativne večere "Krizna kuhinja" u izvedbi njemačkog kolektiva Showcase Beat le Mot za vrijeme trajanja ovogodišnjeg izdanja ZOOM festivala izvedbenih umjetnosti. U Galeriji se održavaju i drugi programi u organizaciji udruga, a u navedenom razdoblju u prostoru Galerije programe, uglavnom radionice, predavanja i okrugle stolove su održavale udruge Prostor plus, Škatula, Filmaktiv i Druga Rijeka te je održano nekoliko rasprava u okviru pripreme Grada Rijeke za kandidaturu za Europsku prijestolnicu kulture.

Posjećenost

Na otvaranja izložbi dolazi u prosjeku između 50 i 70 posjetitelja, a nakon toga izložbe u prosjeku posjećuje od sto do dvjesto ljudi po izložbi. Svaka je izložba generirala drugačiji profil publike, zbog čega mislimo da smo uspjeli u naumu da proširimo profil publike i učinimo aktualan novomedijski umjetnički sadržaj dostupnijim široj masi. Osim toga, brojni nedirektno povezani sadržaji koji su se zbivali oko Galerije (u dvorani Filodrammatice) poput npr. radionica Filmaktiva, predstava Prostora Plus ili tribina i filmskih projekcija koje su organizirale razne udruge u kulturi, donijele su Galeriji više "slučajnih" posjetitelja koji su pronašli onda i razlog za tamo se zadržati. Galerija je ujedno postala i mjesto neobaveznog druženja uz umjetničke radove u pozadini čime smo postigli originalno traženi efekt "kabineta" odnosno umjetnosti u dnevnoj sobi.

2.1. Kratak opis programa

Pulska grupa: Neposredna demokracija zahtjeva neposredan prostor
10.04. 2014. - 30.04. 2014.

Instalacija Neposredna demokracija zahtjeva neposredan prostor u autorstvu Pulske grupe, segment je postava realiziranog u sklopu Hrvatskog paviljona na 13. Bijenalu arhitekture u Veneciji, 2012. Hrvatski postav izbornika Tomislava Pavelića izložbom je izravno korespondirao

na – »common ground« (zajedničku osnovu) – temu 13. Bijenala prema odabiru izbornika Bijenala Davida Chipperfielda. Izložba Neposredna demokracija zahtjeva neposredan prostor, Pulske grupe i Tomislava Pavelića, postavljena u prostorima venecijanskog Arsenala, bila je posvećena konkretnim borbama za materijalne resurse što se vode u velikom broju gradova u Hrvatskoj. Bitka za Srđ, radnice »Kamenskog«, otvoreni Muzil, radnici »Jadranskamena« samo su neke od spominjanih žarećih tema hrvatske svakodnevice. Instalacija je u riječkoj Filodrammatici bila prikazana u sklopu festivala Moje tvoje naše udruge Drugo more, u organizaciji Muzeja moderne i suvremene umjetnosti i Drugog mora.

Daniel Garcia Andujar: Demokratizirajmo demokraciju
10.04. 2014. - 30.04. 2014.

U sklopu festivala Moje, tvoje, naše na balkonu Galerije izložen je i natpis koji je dio rada Daniela Garcie Andujara koji je izlagao u Muzeju moderne i suvremene umjetnosti na izložbi "O nelagodi promatranja grada". Radi se o gigantskom natpisu "Demokratizirajmo demokraciju" koji je različite zemlje obišao na raznim jezicima, tako ovdje na hrvatskom, a prvotno je jednak natpisu s kojim se avion nadlijetao nad Barcelonom. Naime, Daniel Garcia Andújar izveo je akciju Democraticemos La Democracia (Demokratizirajmo demokraciju) 2011. godine u Barceloni. Avion je vukao zastavu sa sloganom iz naslova duž gradske obale. Akcija je fotografirana iz drugog aviona pa pozadina slogana nije plavo nebo već silueta Barcelone na horizontu. Kada se na horizontu zajedno sa zastavom pojavi zgrada Torre Agbar, najviša zgrada u Španjolskoj koju je projektirao Jean Nouvel, stvara jasan komentar protiv trivijalizacije grada u smislu Ikoničkog grada, a u korist pojačavanja njegove funkcije kao mjesta gdje se stvaraju i artikuliraju zajednice.

Oleg Morović – Andi Pekica – Oleg Šuran: Velike, daleke ravnine
02.05. 2014. - 12.05. 2014.

Oleg Morović i Oleg Šuran bivši su učenici Andija Pekice (ŠPUD Pula). Od 2011. skupno djeluju kroz likovne izložbe i časopis "Polet". Na izložbi su predstavili svoja dizajnerska, slikarska i pjesnička ostvarenja kao svojevrsni uvod u njihovo zajedničko stvaralaštvo. Odabrani radovi obuhvatili su zadnje tri godine dizajnerskog stvaralaštva Olega i Olega (plakati za INK, razne knjige, logotipi, materijali s radionice...) te Andijevog slikarskog stvaralaštva iz serije "Veliki Blek, novi pjesnici, prozirni psi i mi, dečki sa Stoje". Ovi se radovi, uz časopis za poeziju "Polet", izlažu kao čiste vremenske činjenice, dok se web sjedište (nakonjusmo.net) predstavlja kao velika arhiva odnosno veliki narativ trojca. Važan segment izložbe predstavljala su i interaktivna sučelja koja je izradio Oleg Šuran u sklopu sovg rada na interaktivnom dizajnu.

Sonda: Re:situacija copy.psd
15.05. 2014. - 10.06. 2014.

Izložba "RE:situacija copy.psd" autorsko je djelo artistskog dvojca son:DA iz Maribora kojeg čine Miha Horvat i Metka Golec. Crteži koji su bili postavljeni u Galeriji napravljeni su uz pomoć Photoshop alata s kompjuterskim mišem i bojani su ručno, a ispisuju se tehnikom digitalnog printa. Ovdje se propituje odnos čovjeka i tehnologije, mučan odnos urbanog čovjeka spram fetišiziranih detalja modernih interijera poput utičnica, produžnih, kablova, punjača za mobitel. Kritičari često povezuju rezultat rada ovog umjetničkog dvojca s estetikom filmova redatelja Jacques Tatija, posebice s filmom "Mon Oncle" u kojem je pojedinac napadnut električnim napravama. U ovakvoj viziji ljudi postaju smiješni do apsurdna, bespomoćni, usamljeni u golemim prostorima u kojima dominira tehnologija.

Radiona: Weird Science
16.06. 2014. - 21.06. 2014.

Umjetnici, elektroničari i znanstvenici udruženi zajedno predstavili su niz glazbenih instrumenata, interaktivnih robotičkih instalacija, hakiranih uređaja i dječjih igračaka predstavljajući izbor radova iz recentne intermedijske i novomedijske produkcije Udruge za razvoj 'uradi sam' kulture – Radiona. Izlagači su predstavili inovativne prakse DIY (do-it-yourself) i DIWO (do-it-with-others) scena s posebnim naglaskom na interaktivne zvučne instalacije povezanih s BioArt djelima u zajedničku cjelinu i to koristeći žive sisteme (living systems) poput algi i bakterija, u kombinaciji s električno pogonjenim uređajima. Ovdje se radi o preplitanju između tehnologije i prirode, elektronike i biologije, kemije i inženjerstva, sound arta i bioarta. Uz izložbu je održan i koncert skupine Mmessy Oscillators.

Izlagali su: Igor Brkić, Tin Dožić, Ana Dumbović, Vana Gaćina, Ana Horvat, Deborah Hustić, Davor Jadrijević, Maja Kalogera, Goran Mahovlić, Tanja Minarik, Marina Petrović, Gjino Šutić, Mate Zec i Kruno Jošt

Gianfranco Mirizzi: Istraži grad 03.07. 2014. - 12.07. 2014.

Istraži Grad je situation-specific svjetlosna i zvučna instalacija koja kroz projekcije, elektronsku umjetnost, nove tehnologije, interaktivne i auto-generativne elektronske uređaje (Arduino ploče, LED trake, kamere) ima za cilj odraziti specifičnosti riječkih javnih prostora u odnosu na opće suvremene javne prostore, to jest, prostore koji naglašavaju aspekte mobilnosti i migracije, radije nego permanentnost i obitavanje. Prethodno je postavljena u galeriji u Baltimoreu pod nazivom "Istraži galeriju", a premijerno je predstavljena u Rijeci u Galeriji Drugo more. Efemerna/prolazna priroda suvremenih javnih prostora također je naglašena u ovoj instalaciji velikom količinom elektroničnih medija koje su njezin sastavni dio. Propituju se načini na koje ti novi mediji utječu na društvene odnose te na percepciju i korištenje javnih prostora (kojima tradicionalno dominira isključivo arhitektura). Performativna i auto-generativna priroda instalacije Istraži Grad zahtjeva od gledatelja da kompletira rad ne samo vlastitom percepcijom i elaboracijom viđenog, kao što je to slučaj u tradicionalnim umjetnostima (skulptura i slikarstvo), već i fizički i materijalno kroz aktivno sudjelovanje i istraživanje.

Osim izložbe, održana je i Playful Hardware radionica namijenjena svima koji žele upoznati osnove rada Arduino open source mini računala – alata za kreiranje i generiranje interaktivnih audio i video umjetničkih instalacija. Govorilo se o MAX/MSP programskom jeziku koji se koristi za izgradnju kompleksnih, interaktivnih programskih aplikacija na Arduinu čak i bez predznanja o programskim jezicima.

Projekcija filma STARWARS:UNCUT 18.09. 2014.

STAR WARS: UNCUT je web projekt koji je potaknuo preko tisuću fanova Lucasovog serijala Ratova zvijezda da reproduciraju svaki po 15 sekundi prizora epizode "New Hope" iz 1977. Kratki isječci složeni su u jedan neobičan, novi film korisnika interneta, a pod direktorskom palicom Casey Pugh nastala je i finalna verzija STAR WARS: UNCUT koju smo prikazali u Galeriji Drugo more u Rijeci. Ovaj nastavak serijala Ratova zvijezda crowdsource-an je tako da je originalan uradak prelomljen u gotovo 480 scena od kojih svaka traje po 15 sekundi. Svaki od prizora bili su pozvani preraditi fanovi, internet korisnici bilo da je to kroz glumu, uz stop motion tehniku, korištenjem figurica, lego kockica, animacijom na papiru (flip book), 3D animacijom, uz pomoć ASCII umjetnosti ili drugačije... Svaka od scena postala je dostupna na YouTube-u, a po završetku, napravljen je program koji je izgenerirao scene koje su bile najbolje ocijenjene od korisnika u jedan film. Ovaj uradak globalno je poznat primjer code directed umjetnosti koju omogućuje internetska tehnologija.

Milijana Babić i Ida Hannson: Put yourself in my place

23.09. 2014. - 07.10. 2014.

U okviru platforme CORNERS, umjetnički projekt i kontinuirani performans "Put Yourself In My Place" umjetnice Milijane Babić (Rijeka, HR) i Ide Hansson (Umeå, SE) koje su zamijenile svoje životne i radne sredine, s ciljem prolaženja kroz iskustvo 'neke drugog života' u nekom dugom geografskom uglu Europe, bio je na proljeće predstavljen kroz dokumentaciju i izložbu u Umei – Europskoj prijestolnici kulture 2014, u Švedskoj, a zatim i u Rijeci. U periodu od tri tjedna, umjetnice su razvile vlastitu metodologiju istraživanja razlika društvenog odnosa prema umjetničkom radu kroz specifični dugotrajni kontinuirani performans u kojem su zamijenile živote. Ulazeći u život jedne druge one nisu igrale neku oponašalačku igru nego su vlastitu ličnost uvele u drugi kontekst. Ostale su iste osobe koje promatraju odnos drugog društva prema njima i njihovom radu. Pri tome, one nisu skrivale da je njihov život u drugoj zajednici umjetnički rad. U ovom radu život jedne umjetnice podcrtan je životnim vezama druge umjetnice.

Urban IxD: CITY DATA FUTURE

20.10. 2014. - 31.10. 2014.

Novomedijska izložba City | Data | Future nastala je iz niza radionica iz dizajna fikcija a bavi se suvremenim gradovima koji ubrzano postaju hibridi fizičkog okoliša i digitalne sfere podataka, takozvani "pametni gradovi". Prezentirani odabrani projekti, nastali kroz kritičku dizajnersku praksu, predstavljaju dizajn fikcija koji spekulira o mogućim budućim scenarijima, koje mi, kao građani takvih gradova, možemo očekivati. Stvaranjem imaginarnih svjetova, dizajniranjem fikcija, propitujemo svijet u kojemu živimo – njegove vrijednosti, funkcije, njegov metabolizam, te očekivanja njegovih stanovnika. Izložba, producirana od strane europskog UrbanIxD projekta, sadrži ukupno devet radova, od toga je pet radova realizirano na UrbanIxD ljetnoj školi održanoj na Sveučilištu u Splitu 2013. godine, dva rada su kurirana samo za potrebe izložbe, a dva rada su namjenski producirana za ovu izložbu. Izložba je realizirana u sklopu FP7 projekta Europske komisije "UrbanIxD: Designing Human Interactions in the Networked City" koji se odvija tijekom 2013. i 2014. godine za Europsku komisiju pod programom "Buduće i novonastajuće tehnologije". Odsjek za dizajn vizualnih komunikacija Umjetničke akademije u Splitu jedan je od četiri Europske institucije koje sudjeluju u ovom projektu uz Sveučilište Napier u Edinburghu (koordinator), Sveučilište u Aarhusu i Telecom Italia.

Boštjan Čadež: Autoportret

06.11. 2014. - 22.11. 2014.

Boštjan Čadež predstavio je u Galeriji Drugo more svoju novomedijsku instalaciju "Autoportret" u kojoj računalo uz pomoć ogledala, pisaljke i kodirane arduino naprave (koja pretvara računalni kod u mehaničko djelovanje), poput umjetnika, crta ono što opaža u svojem fizičkom okolišu. Računalo je svaki dan izgeneriralo po jedan portret odnosno kroki (croquis) koji smo svaki sljedeći dan izlagali u galerijskom prostoru, kako je nastajao. U ovom radu stara umjetnička praksa slikanja autoportreta povezana je s računalnim svijetom i softverskom umjetnošću.

Željko Bašković: 1: 10 000

28.11. 2014. - 13.12. 2014.

Rad riječkog umjetnika Željka Baškovića naslovljen 1:10000 bavi se temom mediteranskih otoka, njihove flore i faune, njihovih boja i mirisa, Rijeke kao industrijskog grada, prepunog pogona i melankolije napuštenih proizvodnih prostora, velikih brodova, luka i nafte. Umjetnikovi kolaži, fotografije i crteži postavljeni su na mjesto standardnog fotografskog slidea (dijapozitiv) ili jednog framea pa nizanjem brojnih nastaju – animacije. Iako su fokus stvaranja analogni radovi, u procesu nastajanja često prolaze promjenu kroz različite medije te u takvim procesima fizički nestaju i nanovo se vraćaju. Ovdje se ne radi o dokumentarističkom bilježenju, već o desetak različitih momenata gradske svakodnevnosti u kojima se uspoređuje potencijalna energija industrijskog prostora kao jedne cjeline i gradske uzbibanosti kao druge. Izložba je postavljena uz

pomoć nekoliko dijaprojektora, video projektora, grafoskopa, LCD monitora i segmenata izvučenih iz plana grada Rijeke.

Medijska pokrivenost i feedback

Medijski, izložbe su bile redovito pokrивane od strane Novog lista - i to nerijetko u vidu intervjua s umjetnicima/izlagačima, portala Moja Rijeka u obliku video osvrta, zatim portala Korzo.net i Kulturpunkta, a osim njih najavlјivali su nas i Rijeka Klik, Visit Rijeka, Kulturistra, Culturenet, Magazin GKR, i H-alter između ostalih. Vijest o izložbama i sadržajima dijeljena je osim na našim službenim Facebook i Twitter profilima, po mrežama Studentskog kulturnog centra, SU Molekula, studentskih udruga, suradnika i izlagača iz zemlje i regije, obično s dobrim odjekom i interesom i nakon samog otvorenja. Pri svakoj od izložbi, svaki od izlagača podijelio je s Drugim morem određenu količinu svoje interesne skupine te tako i najraznovrsniji niz kreativaca od DIY entuzijasta preko nezavisnih izdavača (tzv. "sam-izdata") i video umjetnika do mladih dizajnera, arhitekata i futurologa. Pored toga, naši izlagači sami su postali česti posjetitelji i gosti programa Galerije.

3. Festival "Moje, tvoje, naše": Grad i građani

Manifestacija "Moje, tvoje, naše" održala se po deveti put od **10.04.2014. do 12.04.2014.** u prostorima Filodrammatice/Korzo 28, Muzeja moderne i suvremene umjetnosti/Dolac 1, bivše tvornice papira Hartera i u klubu Život/Ružićeva 2 u Rijeci.

Program ovogodišnje manifestacije "Moje, tvoje, naše" propitivao je odnos ljudi i njihovog životnog prostora, odnos građana i grada. Pri konceptualizaciji programa vodili smo se Rousseauovom idejom da kuće čine naselje, a građani čine grad, čime smo programski ostali u sferi organizacije života. Festivalski program uključivao je sljedeće aktivnosti:

- 1) Radionica "Urbanistička početnica" u prostoru bivše tvornice papira Hartera
- 2) Izložba "O nelagodi promatranja grada" u Muzeju moderne i suvremene umjetnosti
- 3) Izložba "Neposredna demokracija zahtjeva neposredan prostor" u Filodrammatici
- 4) Simpozij "Interakcije s gradom" podijeljen u tri tematske cijeline: MOJE iskustvo grada, NAŠE javno okupljalište, TVOJE umjetničke intervencije; u Filodrammatici
- 5) Noćni program u klubu Život

3.1. Kratak opis festivalskog programa

Radionica "Urbanistička početnica"

Radionica Urbanističke početnice fokusirala se na prostor zajedničke memorije, i to bivše tvornice papira u Rijeci – Hartera, koji treba dobiti novu namjenu. Grad Rijeka ovaj prostor namijenio je u budućnosti kulturnim sadržajima, ali do sada su se u prostoru održavale povremeni i privremeni kulturni događaji. Na radionici se pokušao pronaći model prema kojem bi Hartera trajno i stalno zaživjela kao prostor kulture.

Radionica je okupila zainteresirane aktere i stručnjake kao i ljude iza projekta "Heart Era" kako bi zajedno pronašli rješenje za Harteru koje će biti primjenjivo u postojećim okolnostima. Govorilo se o planovima prenamjene koji se mogu brzo implementirati kako bi ovaj prostor što prije zaživio na korist svih nas.

Radionicu su vodili arhitekti **Dinko Peračić** i **Antun Sevšek** po programu **Platforme 9,81**. Radionica je okupila 40-ak ljudi, neki od kojih su urbanisti, konzervatori, djelatnici Odjela za

kulturu, radnici u kulturi, djelatnici Studentskog kulturnog centra, aktivisti, studenti, mladi ljudi angažirani oko prostora Hartere, suvlasnici prostora Hartere i ostali.

Izložba "O nelagodi promatranja grada"

Izložba "O nelagodi promatranja grada" otvorena je prvog dana festivala, u četvrtak 10. travnja, a ostala je otvorena sve do kraja mjeseca odnosno do 30. travnja.

Württembergško društvo umjetnika 2012. godine postavilo je ovu izložbu čiji je postav u Rijeci, dvije godine kasnije, prilagođen novom kontekstu koji propituje stvarne sukobe u gradu. **Kustosi izložbe su Hans D. Christ i Iris Dressler iz Stuttgarta**, a među umjetnicima čiji radovi su bili izloženi jesu: **Daniel García Andújar, Annika Eriksson, Michael Fehr, Diethelm Koch, Chad Freidrichs, Kirill Golovchenko, Lim Minouk, John Smith, Klaus Staeck, Tuomas Toivonen, Nene Tsuboi, Michael Vahrenwald...**

Izložba pristupa imaginarnostima, reprezentacijama i realnostima grada iz različitih perspektiva: iz perspektive arhitektonskih i urbanih građevina od 1930ih do danas; iz perspektive Europe, Sjeverne Amerike, Južne Amerike i Azije; te iz perspektive umjetnosti, izložbi, pop i protestnih kultura koje počinju 1970ih godina.

Kroz otvorenu platformu koja povezuje unutarnji i vanjski prostor, izložba prezentira radove 13 autora čiji interes leži u urbanom razvoju, društvenom, političkom i ekonomskom aspektu sukoba unutar grada.

Radovi propituju podjednako stvarne i imaginarne građevine unutar gradskog prostora. U središtu pažnje su ideološki zakloni urbanih vizija koji se manifestiraju u modernističkim urbanim utopijama i u modelima neoliberalnog procvata gradova, ali i u onim kriznim scenarijima koji zauzimaju naš kolektivni imaginarni svijet od 1970ih.

Umjetnički radovi koriste različite povijesne dokumente i objekte iz konteksta pop- i sub- kulture, uključujući glazbene isječke, reklame ili video radove koji su anonimno postavljeni na kanal YouTube – a dokumentiraju opasne biciklističke utrke kroz favele.

Osim toga, izložba pribjegava jednoj specifičnoj izložbi odnosno izložbenom postavu. To je rekonstrukcija legendarne izložbe Über die moderne Art zu leben (O modernom načinu života) koji je Michael Fehr u suradnji s Diethelmom Kochom postavio u Muzeju Bochum 1977. Godine.

Naziv izložbe (u originalu: *Oh, My Complex: On Unease at Beholding the City*) preuzet je iz video performansa južnokorejskog umjetnika Lima Minouka.

Za vrijeme trajanja izložbe organiziran je obilazak pod vodstvom kustosa Hans D. Christa.

Otvorenju izložbe prisustvovalo je oko 150 ljudi, dok je za vrijeme trajanja izložbe Muzej posjetilo blizu 1000 ljudi.

Izložba "Neposredna demokracija zahtjeva neposredan prostor"

Instalacija Pulske grupe sastojala se od pulsirajućih slika koje se projiciraju paralelno na nekoliko ekrana, dočaravajući atmosferu revolta, kroz video rad **Igora Bezinovića i Hrvoslave Brkušić**. Po uzoru na rad Billa Viole "The Veiling", koriste se stvarni događaji i prikazuju dramatične borbe u različitim gradovima u Hrvatskoj koje su protagonisti sami dokumentirali. Posjetioци su bili dobrodošli ući u ovu kontekstualnu reprezentaciju tih borbi i navigirati kroz ekrane i praznine, sami pronalazeći svoj put kroz ritam protesta.

Instalacija je prvi put predstavljena na 13. Bijenalu arhitekture u Veneciji 2012., a na festivalu "Moje, tvoje, naše" ona je po prvi put predstavljena u Hrvatskoj. Izložbu je pogledalo oko 300 posjetitelja.

Simpozij "Interakcije s gradom"

11. i 12. travnja (u petak i subotu) u prostorijama Filodrammatice, održao se simpozij sastavljen od tri panela: MOJE iskustvo grada, TVOJE umjetničke intervencije, NAŠE javno okupljalište – koji se međusobno nadopunjuju, a bavili su se pitanjima participacije građana u urbanoj sredini, pitanjima građanskog otpora te ulozi umjetničke aktivnosti u prostornom razvoju grada.

Simpozij je nastao u suradnji s mrežom River Cities u okviru projekta Rivers of Opportunities. Moderator su bili Nebojša Zelić i Davor Mišković, a u formi otvorenog razgovora uključivali su se, među ostalima: Daniel Andujar, Teo Celakoski, Hans D. Christ, Iris Dressler, Yvonne Doderer, Adrian Evans, Emil Jurcan, Bernd Heger, Sven Marčelić, Marta Moretti, Mirko Petrić, Dinko Peračić, Bernardo Vaz Pinto, Anne Pulli, Iwona Preis, Antun Sevšek, Marcus Schober, Siina Siltanen, Inga Koludrović Tomić, Agnieszka Wlazel, Magdalena Zakrzewska-Duda, Nikoleta Marković...

MOJE iskustvo grada

U okviru prvog tematskog bloka naglasak je bio na uspješnim modelima participacije građana u planiranju grada. Pregled onih praksi, strategija i modusa kroz koje je moguće detektirati pozitivan odnos između građana i gradskih vlasti artikulirao je aspekte djelotvorne građanske inicijative, tj. onaj segment participacije kojom građani u dosluhu s vlastima ostvaruju bolje i "humanije" funkcioniranje gradskih infrastruktura.

NAŠE javno okupljalište

Druga cjelina problematizirala je različite primjere građanskog aktivizma proisteklog iz situacija kada gradske vlasti – ne konzultirajući građane (a vrlo često i struku) – stvaraju disfunkcionalno-alijenirani i fragmentirani gradski prostor, pogodujući time diseminaciji kapitala odnosno uništavanju javnog prostora i nejednakoj distribuciji javnog dobra. U okviru ovog tematskog bloka afirmirale su se i kritički reflektirale aktivističke prakse čiji je cilj spriječiti aroprijaciju javnog prostora i uništavanje javnog dobra.

TVOJE umjetničke intervencije

Reflektirajući ulogu kulturnih programa i umjetničkih intervencija community arta u oblikovanju grada, treća cjelina otvorila je problem relacije građana i medija umjetničke participacije. Umjetničko djelovanje ovdje se razmotrilo kao društveno-politička činjenica koja intervenirajući u lokalnu zajednicu afirmira ne samo nove estetske modele, već i drugačije modele upravljanja gradom. S druge strane, tretirajući participaciju kao medij kojim se lokalna zajednica mobilizira, politički subjektivira i koja doprinosi njihovom samoorganiziranju, ovaj je tematski blok preispitao ambivalentnosti participacije, osobito u onom segmentu u kojem umjetničko djelovanje postaje politički instrumentalizirano.

Simpoziju je prisustvovalo stotinjak ljudi različite dobi i interesa: studenti, kulturni radnici, novinari, urbanisti. Također, na svim panelima su bili prisutni naši gosti iz Finske, Švedske, Italije, Njemačke, Srbije, Španjolske, Velike Britanije i Austrije.

Noćni program u klubu Život

U noćnom dijelu programa u klubu Život nastupili su prvu glazbenu večer (petak 11. travnja) DJ Pero Despero i DJ Tikach, mlade lokalne snage, a u subotu (12. travnja) nastupio je DJ i producent iz Beograda Mama kaže da sam Lep (MKDSL).

Noćnom programu prisustvovalo je 500-600 ljudi mlade dobi koji su se imali priliku družiti s našim gostima iz inozemstva.

Procijenjujemo da je ovogodišnja manifestacija koja se održavala od 10. do 12. travnja privukla sveukupno preko 1000 posjetitelja uz 30-ak stranih gostiju (iz Italije, Portugala, Španjolske, Švedske...) s interesom prvenstveno za umjetnički program izložbi – posebice za izložbu "Oh, my complex", zatim za program radionice u Harteri, kao i za noćnim programom čija je posjećenost bila očekivano izvrsna, dok je za program simpozijских panela, što je bilo predvidljivo, interes bio nešto manji – ali je i svakoga dana privukao goste iz najrazličitijih područja zanimanja; studente i profesore, arhitekte, umjetnike, novinare, radnike u kulturi – dakle, profiliranu publiku kao i širu javnost.

Medijsko praćenje manifestacije nije izostalo ni ove godine. U novinarskom dijelu, sva događanja je pratio Novi list koji je i svakodnevno najavljivao program. Od ostalih lokalnih medija veliki interes su pokazale i radio stanice Radio Rijeka te portal Moja Rijeka i Korzo.net. Od ostalih internetskih stranica festival "Moje, tvoje, naše" bio je prisutan na stranicama: korzo.net, mojarijeka.hr, culturenet.hr, h-alter.org, kulturpunkt.hr, teklic.hr, visitrijeka, kulturistra te brojnim drugim portalima koji su program pratili najavama i tekstovima, kao i na stranici Studentskog kulturnog centra i Muzeja moderne i suvremene umjetnosti.

Facebook event bio je također dijeljen, pogledavan i popunjen, interes volontera je bio velik i s njima će se nastaviti uspješna suradnja i na budućim projektima.

"Moje, tvoje, naše" bilo je vidljivo i na ostalim mrežama poput Twittera, a zvučni zapis/arhiv sva tri panela simpozija "Interakcije s gradom" dostupan je na našem službenom mixcloud profilu.

4. ZOOM festival naslonjen na međunarodni projekt Fluid States (PSi): Zooming Fluid States

Peti ZOOM festival izvedbenih umjetnosti održao se od 3. - 6.09.2014. na riječkim lokacijama: Filodrammatica, Cukarikafe bar, Šetnica na Lukobranu.

Program ovogodišnjeg festivala naslanjao se na projekt Fluid States čija je misija kroz različite formate tijekom 2015. godine pokazati svijetu ono što je nepoznato, nevidljivo i neuhvatljivo u pojmu izvedbe koji se proteže kroz različite umjetničke i kulturne forme. Fluid States je serija događaja, hibridnih konferencija i festivala koja se proteže globalno, od Novog Zelanda do Kanade, od Filipina do Europe. Rijeka je jedna od točaka ove globalne mreže i tu je došlo do sažimanja svih tema pristunih u drugim točkama/zemljama sudionicama.

Fluid States je nastao u okviru strukovne mreže **PSi – Performance Studies International** i na projektu surađuje niz partnera iz akademskih i umjetničkih krugova koji su udružili svoja znanja kako bi stvorili novu formu konferencije. Ova forma nastoji uzeti u obzir povezanost zajednice koja prakticira određenu izvedbu i zajednice koja tu izvedbu artikulira. U tom nastojanju kao logično rješenje nadaje se disperzija konferencije na **konferencijske cluster**e koji se održavaju u mjestima u kojima nastaje izvedbena praksa. Tako se stvara novo mjesto semantičke konstrukcije, koje zadržava globalni doseg uz istovremeno uključivanje lokalnih zajednica.

Riječki događaj, kojeg smo nazvali **Zooming Fluid States**, sažima sve cluster e u jedan događaj, u jednu točku koja anticipira ono što će se događati u bliskoj budućnosti u području izvedbene teorije i umjetnosti.

Zooming Fluid States festival sastavljen je od sljedećih izvedbenih i diskurzivnih programa:

1. FLUID STATES simpozij: Prezentacija konferencijskih clustera
2. FLUID STATES izvedbe nepoznatog: performansi i umjetničke instalacije na Lukobranu
3. SHOWCASE BEAT LE MOT: Cooking in Crisis - performativna večera
4. SPEECH KARAOKE izvedbeni i zabavni program
5. Prezentacija knjige "TERROR AND PERFORMANCE" Rustoma Bharuche iz Indije
6. PRELUDIJ u novu sezonu HNK RIJEKA 2014/15
7. Javna rasprava RIJEKA - Europska prijestolnica kulture 2020.
8. Ljetna škola BALCAN CONTEMPORARY: radionica
9. DJ nastup na Lukobranu: SMEĐI ŠEĆER: WORLDWIDE ANALOG FEELGOOD GROOVES

Kratak opis festivalskog programa

FLUID STATES simpozij: Prezentacija konferencijskih clustera

Fluid States izvedbe nepoznatog rezultat su suradnje PSi grupe s brojnim partnerskim organizacijama diljem Afrike, Europe, Australije i Pacifika te sa sveučilištima, kulturnim centrima, muzejima, državnim i lokalnim institucijama, nevladinim udrugama i poslovnica. U 2015. ovaj će projekt okupiti 14 zemalja sudionica okupljenih u clusteru koji su razdvojeni geografski, ali međusobno povezani i koji ujedno prenose PSi sastanak izvan uobičajenog prostora Velike Britanije i SAD-a.

Dramaturški aparat koji povezuje sve zemlje sudionice Fluid States i njihove aktivnosti kroz 21. PSi konferenciju jest metafora - oceana. Svaka od zemalja sudionica predstavlja otok-lađu koja prenosi neki predmet bilo da je to slika, tekst, artefakt ili performans koji pristaje na drugim otocima-lađama koji ga onda integriraju u svoje svakodnevne, ali i online aktivnosti.

Sljedeće zemlje sudionice predstavile su se kroz dva dana trajanja festivala, u sklopu četiri simpozijaska panela koja su se održala u četvrtak 4.9. i petak 5.9. u velikoj dvorani Filodrammatice: Panama, Etiopija, Indija, Bosna i Hercegovina, Bahami, Grčka, Danska, Rumunjska, Cook otočje, Rarotonga, Japan, Kanada, Australija, Filipini, Libanon.

FLUID STATES izvedbe nepoznatog: performansi i umjetničke instalacije na Lukobranu

Duž Šetnice na Lukobranu u subotu 6.9. od 18 do 22 sata izveden je niz od sveukupno 10 performansa zemalja partnera Fluid States mreže, u formi procesije. Posjetitelji festivala mogli su se procesiji neobavezno priključivati, dolaziti i odlaziti. Procijenjujemo da je performanse vidjelo oko 300 Riječana: mlađe i starije dobi, volontera, gostiju, partnera, uvaženih predstavnika institucija kao što su Grad Rijeka - Odjel za kulturu i HNK Rijeka, zatim novinara, fotografa i slučajnih prolaznika.

Niže se nalazi opis svakog pojedinog performansa. Dio performansa arhiviran je u obliku videozapisa te je objavljen od strane udruge Filmaktiv.

1. FILIPINI: REHEARSAL FOR DISASTER/VJEŽBA ZA KATASTROFU GAME OF PATINTERO/IGRA PATINTERO We live on tilted earth.../Živimo na nakrivljenoj zemlji...

Proba za katastrofu (Rehearsal for Disaster) video je instalacija koja se bavi različitim odgovorima trojice umjetnika na katastrofu u svim formama u kojima se ona pojavljuje. To je nijema izvedba, postapokaliptični ples grupe preživjelih koji prolaze vlastiti korpo-spiritualni logor i na taj se način suočavaju s vlastitim iskustvom duboke tuge i velikog gubitka. Kroz avanturu u video uratku, pomiču percepciju i dobivaju novu svijest o putu ka obnovi. "Proba" iz video uratka postaje stvarna

u trenutku kada umjetnici zaigraju igru lovice s publikom (na Filipinima znanu kao Patintero), mameći tako na sudjelovanje.

Izvedba i koncept: Jazmin Llana, Eduardo Perez, Jay Cruz

2. GRČKA: RADIO FREE SANTORINI/Radio Slobodan Santorini DISASTER MESSAGING/Poruke katastrofe

Litica Santorini nalazi se u susjedstvu Krete, otprilike pet stotina kilometara udaljena od obale Libije i dvije stotine kilometara od turskog dijela Azije. Zgrada muzeja Santozeum smještena je visoko u urbanom tkivu grada, na njegovoj najvišoj točki otkuda se pruža pogled na čitavu panoramu otoka. Trenutno služi za emitiranje radio poruka i svojevrsni je zvučni svjetionik. Prenosi vijesti o vulkanskim prognozama i događajima iz sfere Grčke iz pedesetih. Na ovom projektu trenutno sudjeluju radijski urednici i underground umjetnici kojima je cilj ove neviđene predjele učiniti vidljivima - zvukom. S pramca broda, Radio Slobodan Santorini zazvučati će iz jakog soundsystema na obali grada Rijeke.

Izvedba i koncept: Ileana Drinovan, Ljubiša Matić

3. Libanon: Waves of existence: Crossing the Mediterranean 1963-2014/Valovi postojanja - Prelazeći Mediteran 1963-2014 IN FLUX/U fluksu...

Nadra Assaf ispričala je svoju povijest s Mediteranom kroz pjesnički stih, performans i plesni pokret. Kako se priča razvija, tako se Nadra pomiče u prostoru, pokrivajući jedan po jedan njegov dio. Također, odlaže komadiće Mediterana (kamenje, pijesak, vodu) u prostor riječke luke. Izabrane autorske fotografije Nadre Assaf pratile su ovaj performans.

Izvedba i koncept: Nadra Assaf

4. Bahami: Subdivision I (Kvarnerski Zaljev, Croatia)/Podjela I (Kvarnerski zaljev, Hrvatska) DEEP ANATOMY/Duboka anatomija

Mreža puna plastike ostavljena je da pluta ispod promijenjivog morskog pejzaža (u stalnoj mijeni), i služi kao poveznica između Borgesovog mita o carevoj mapi i Baudrillardove analize istog teksta. Kada je oseka, čini se da ovi komadići dotaču površinu, ali nikad dovoljno. Bubreći i valjajući se, čini se da mapiraju i koloniziraju nefiksnu, prolaznu prirodu mora, opirući se rigidnosti navigacijskih sustava s kopna. Ova izvedba dio je Deep Anatomy klastera s Bahama, kojim ravna Sam Trubridge. Sam Trubridge je izvedbeni dizajner i umjetnički ravnatelj multidisciplinarnе platforme The Playground NZ Ltd. Trubridge u svom radu istražuje nove dinamičke veze između performansa i publike u sklopu The Performance Arcade festivala na kojem surađuje sa znanstvenicima i ronjocima.

Izvedba i koncept: Sam Trubridge

5. Danska, Sjeverni Atlantik: SISTERS HOPE/Sestre Hope POETIC EDUCATION/Poetično obrazovanje

Sestre Hope stvaraju čulnu, uranjajuću, interaktivnu instalaciju na brodu u blizini mora. Poput poetskih figura, one su doputovale s dalekog Sjevera da bi započele dijalog i podijelile svoje snove o budućnosti obrazovnog sustava. Rad sestara Hope graniči sa izvedbenom umjetnosti, istraživačkim radom, aktivizmom i pedagogijom. Njihov proaktivan trud na podizanju svijesti o mogućnosti više čulno i pjesnički određenog obrazovanja, trenutno je dio većeg projekta Sisters Academy, škole za poetski senzibilizirano društvo, a u sklopu sjevernoatlantskog klastera projekta

Fluid States. Sestre Hope, odnosno Gry Worre Hallberg i Anna Lawaetz, započele su s radom u 2007. U fiktivnom svemiru izvedbenih umjetnosti, one personificiraju sestre blizanke - ravnateljice, istraživačice i tražiteljice mira.

Izvedba i koncept: Gry Worre Hallberg i Anna Lawaetz

6. Japan: THE OTHER'S FOOL PARADE/Parada luda DANCE PROCESSION/Plesna procesija

Tijekom plesne procesije na Lukobranu, posjetitelji festivala kretali su se na tragu japanskog Butoh plesa usporenim pokretima od početka šetnjice, do kraja, i natrag. Zamišljeno je da to izgleda poput hodočašća i povratka kući. Sudionici, obučeni u bijelo, miču se na zvuke lokalnog instrumenta, dok se cijelim putem prolaznici pozivaju da se pridruže -paradi. Prije početka, sudionici su na radionici naučili korake tradicionalnog japanskog butoh plesa. Također, napravio se uvod u film H. Tatsumija i O. Kazuia, dvojice utemeljitelja butoha.

Izvedba i koncept: Hayato Kosuge, Takashi Morishita, Yu Homma, Peter Eckersall i Katherine Mezur

7. Otočje Cook, Tihi Ocean: ARA MOANA/Ara Moana PATHWAY TO THE SEA/Put do mora

Ara Moana je put do mora i put u moru, ali odnosi se i na svjetlucavu liniju svijetla preko horizonta i kopna koja reflektira sunčevu i mjesečevu svjetlost. Ara Moana je procesualna, site-specific instalacija koja se nalazi raspršena po rubovima riječkog lukobrana. Dio instalacije u brodskim kontejnerima stvarat će snažnu audio i vizualnu podlogu za popratni niz događanja po čitavom Lukobranu, a traje od sumraka sve do zore. Kao put u i do mora, žuta linija na betonskoj podlozi poslužila je kao navigacijski alat za pronalazak puta od luke do otvorenog mora. Čitavi performans zaokružio se večerom na kojoj su sudionici sami dovršili priču o ara-moani.

Izvedba i koncept: Dorita Hannah, Katarzyna Pol, Piripi Smith, Amanda Yates

8. Australija: CIRCULATION/Cirkulacija WALK ON THE SALT/Put po soli

Na jedan dan, posjetitelji festivala pozvani su donijeti sol, svaki iz svoje regije, na razmjenu i na novo promišljanje značenja soli u odnosu na svijet i na njih same. Cirkulacija je live performans i umjetnička instalacija otvorena interpretaciji, koja istražuje međudnose ljudi, njihovih pokreta, vrijednosti, stvari i eko ciklusa.

Izvedba i koncept: Mick Douglas

9. Bosna i Hercegovina: FOUR FACES OF OMARSKA/Četiri lica Omarske IDEOLOGICAL (UNDER)CURRENTS/Ideološke (pod)struje

Radna Grupa Četiri lica Omarske (RGČLO) bavi se sa četiri konstitutivna sloja povijesti rudarskog kompleksa Omarska, u blizini Prijedora. Utemeljenu u socijalističkoj Jugoslaviji kao dio velikog rudarskog poduzeća organiziranog u skladu s načelima socijalističkog samoupravljanja, Omarsku su, u ratu devedesetih, srpske snage pretvorile u najveći logor u Bosni i Hercegovini; nakon rata, Omarska je privatizirana i prodana transnacionalnom proizvođaču čelika Arcelor Mittalu; 2007. na prostoru rudnika snimljen je srpski etno-blockbuster o Prvom svjetskom ratu "Sveti Georgije ubiva aždahu". Radna grupa je grupa tijekom višegodišnjeg rada na projektu Četiri lica Omarske prikupila obiman arhiv u obliku video i audio zapisa, fotografija, tekstova, knjiga, dokumenata, koji se na Zooming Fluid Statesu i predstavio.

Izvedba i koncept: Mirjana Dragosavljevic, Srdjan Hercigonja, Vanessa Vasic-Janekovic, Milica Tomić, Jovanka Vojinovic

10. Panama: PERFUMIN' PANAMA/Parfemiranje Paname THE CANAL/Kanal

Panamski kanal glavni je plovni put i mjesto svjetske trgovinu između Atlantika i Pacifika koje pruža Panami veliku ekonomsku stabilnost. Panamski tjesnac dom je Panamskom kanalu i ima strateški značaj i geopolitičku povijest ukorijenjenu u prekooceanskoj trgovini te u fenomenu kulturne migracije. Predstavnik panamskog klastera na Zooming Fluid States donio je dio tog kanala u mirisu parfema.

Izvedba i koncept: Sebastian C. Bentin

SHOWCASE BEAT LE MOT: Cooking in Crisis - performativna večera

KRIZNA KUHINJA/Cooking in Crisis umjetnički je projekt kolektiva SHOWCASE BEAT LE MOT koji pritom kombinira performans i javno okupljanje prilikom kojeg umjetnici djeluju zajedno s članovima publike. U suradnji s umjetnicima koji predstavljaju Fluid States projekt u Rijeci, organizirali su zajedničku večer kuhanja za vrijeme koje su gosti raspravljali o mogućnosti poduzimanja akcije u vrijeme krize, o društvenim temama i aktualnim problemima. Ovu večer druženja pratila je i glazbena selekcija članova tima SHOWCASE BEAT LE MOT kojeg sačinjavaju: Nikola Durić, Dariusz Kostyra, Thorsten Eibeler i Veit Sprenger (Dr. phil.).

Ovaj performans bio je ujedno i čin otvorenja festivala na kojem je prisustvovalo 300tinjak gostiju koji su u opuštenoj atmosferi imali priliku upoznati goste Zooming Fluid States festivala iz cijelog svijeta, sa svih kontinenata.

Prostor Filodrammatice bio je iskorišten i potpuno transformiran na ovaj način u mjesto promišljanja izvedbene umjetnosti.

Nekoliko tjedana nakon, isti projekt predstavio se u sklopu THE ART OF BEING MANY projekta u Kampnagelu u Hamburgu, gdje se koristilo iskustvo performansa u Rijeci.

SPEECH KARAOKE izvedbeni i zabavni program

Speech Karaoke, kako samo ime govori, nalik su karaokama kakve poznajemo, s iznimkom da se umjesto pjesme bira govor poznatih lica. U opuštenoj atmosferi, natjecatelji slušaju izvedbe govora međusobno, ali i s gostima karaoke bara. Speech Karaoke pokrenula je Speech Karaoke Action grupa iz Finske (bivši suradnici u sklopu projekta YKON) koja neprestano širi svoj utjecaj te svaki put kad se pojavi u novom gradu, svojem opusu dodaje nove govore koje je izgenerirala lokalna zajednica.

Program speech karaoka održao se u Cukarikafe baru u Rijeci u kojem su sudionici čitali govore Tita, Charlija Chaplina i drugih, ali i interpretirali odlomke kulturnih filmova te zapravo sami iskusili kako je to biti izvedbeni umjetnik. Voditelj speech karaoka Julius Valve animirao je 20ak gostiju da se uključe u ovu izvedbu, a u baru je tijekom večeri procirkuliralo do 300 ljudi koji su pasivno ali i aktivno sudjelovali u priredbi. Na listu speech karaoka dodano je 4 novih govora popularnih među Hrvatima.

Prezentacija knjige "TERROR AND PERFORMANCE" autora Rustoma Bharuche (Indija)

Prezentacija knjige *Terror and Performance* koju je izdao Routledge u 2014 održana je u prostoriji dvorane Filodrammaticeu četvrtak 4.9. u 19 sati.

Rustom Bharucha, spisatelj, redatelj, dramaturg i kritičar u kulturi, autor je knjiga "Kazalište i svijet", "Politika kulturalnih praksi" te potonjeg, nedavno objavljenog i predstavljenog na ZOOM festivalu djela. U *Terror and Performance* progovara o temama: 11. rujna, islamofobija, istina, pomirenje i nenasilje. Rezultat ove knjige, kako to vide kritičari, dobiven je argument u predstavljanju terorizma kao isparljivog i mutirajućeg fenomena koji se svakodnevno proživljava, prokušava i - izvodi. Rustom Bharucha predaje izvedbenu umjetnost na sveučilištu Jawarharlal Nehru u New Delhiju u Indiji. Na predstavljanju mu se pridružila profesorica Lada Čale Feldman iz Hrvatske.

Predstavljanju knjige prisustvovalo je između 50-100 ljudi koji su potpisani primjerak nakon predavanja imali priliku i kupiti.

PRELUDIJ u novu sezonu HNK RIJEKA 2014/15

Panel rasprava na temu „Sustvaralaštvo s publikom“ bila je preludij novoj sezoni, pod novim vodstvom, Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u Rijeci. U srijedu, 3. rujna 2014. s početkom u 18 sati na kazališnoj je pozornici panel otvorila Bree Hadley s Queensland sveučilišta u Australiji, predsjednica ADSA-e, australskog udruženja za kazališnu, dramsku i izvedbenu umjetnost, a uz to i članica odbora PSi-a, uvodnim predavanjem naslovljenim „Kazalište, kazališno sustvaralaštvo i demokratizacija gledateljstva“. Potom su u raspravi sudjelovali Sam Trubridge sa Sveučilišta Massey u Wellingtonu (Novi Zeland); Rustom Bharucha, profesor na Sveučilištu J. Nehru u New Delhiju (Indija); Jazmin Llana sa Sveučilišta La Sale u Manili; Mick Douglas s RMIT-ija u Melbournu (Australija), te Una Bauer, Marin Blažević, Oliver Frlić i Davor Mišković. Rasprava se vodila na engleskom i hrvatskom jeziku, a također je bila otvorena za svu zainteresiranu publiku.

Rasprava je izazvala velik interes lokalne publike, novinara i radnika u kulturi te je u medijima izašao niz kritičkih članaka i osvrta.

Javna rasprava RIJEKA - Europska prijestolnica kulture 2020.

Hrvatska i Irska natječu se za nagradu Europske prijestolnice kulture za 2020. godinu. Ocijenivši značaj projekta EPK 2020. za kulturni, turistički, gospodarski i cjelokupni razvoj Rijeke i Primorsko-goranske županije te njihovu međunarodnu vidljivost, Odjel za kulturu Grada Rijeke uvrstio je kandidaturu Rijeke za EPK 2020. godine u Strategiju kulturnog razvitka Grada Rijeke 2013. – 2020., kao jedan od najvažnijih projekata.

Projekt EPK 2020. predstavlja jedinstvenu priliku da se poveća kako opseg kulturne ponude, tako i aktualnost, raznolikost i međunarodna prepoznatljivost. To je ujedno prilika da Rijeka preispita vlastiti kulturni i urbani identitet te pronađe nova identifikacijska uporišta, koja neće biti okrenuta prema prošlosti, već ispunjena željom za stvaranjem novih gradskih sadržaja i vrijednosti.

Rijeka će bazirati svoj program na suradnji cijelokupnog kulturalnog sektora na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini te poveznici s Europom i europskim identitetom. Grad Rijeka predlaže program koji će donijeti nove izazove u kulturi, društvu i ekonomiji s kojima se susreće čitava Europa, a posebno će istaknuti doprinos kulture u samoodrživom razvoju.

Tijekom Zooming Fluid States festivala raspravi o riječkoj kandidaturi pridružili su se gosti-članovi Fluid States mreže koji su objašnjavajući vlastito iskustvo doprinjeli generiranju novih ideja u pogledu pravca u kojem bi se Rijeka mogla kretati tokom kandidature.

Osim javne rasprave u Filodrammatici, održana je i rasprava zatvorenog tipa koja je uključivala i obilazak riječke obale brodom.

Ljetna škola BALCAN CONTEMPORARY: radionica

Unatoč zajedničkim estetskim vrijednostima, brojnim povezivanjima i suradnjama u području južne Europe, publika balkanske regije često nije svjesna postojanja scene za izvedbenu umjetnost, a kamoli njene vrijednosti. Cilj BalCanContemporary (BCC) projekta stvaranje je komunicirajuće zajednice u krugu umjetnika, interpretatora umjetnosti i publike i horizonta očekivanja. BCC ima za zadatak spojiti fragmentirane i često izolirane aktore nezavisne (izvedbene) scene koja se fokusira na društveni i politički kontekst. Ovaj partnerski projekt Drugog mora kroz radionicu kritičkog pisanja javno je predstavljen u sklopu Zooming Fluid States festivala.

Pod vodstvom teatrologinje Une Bauer u sklopu BCC ljetne škole radionica se odvijala u bliskoj razmjeni i interakciji s festivalom Zooming Fluid States.

Radionica je zamišljena kao niz intenzivnih susreta i diskusija kojima je cilj bio senzibilizirati njenih 5 (prethodno pozvanih) polaznika za različite aspekte kulturalne, političke i socijalne izvedbe (performanse) na konkretnim primjerima i kroz grupni, dijaloški rad. Od polaznika se tražila spremnost da svakodnevno pišu kraće tekstove (kritičke refleksije i opservacije) kao "odgovor" na radove prezentirane na festivalu kao i na samu koncepciju festivala, da čitaju tekstove ostalih polaznika radionice i ulaze u dijalog s komentarima mentorice i drugih polaznika. Osobit naglasak bio je na društvenom kontekstu, odnosu globalnog i lokalnog te samoj temi konferencije Fluid States.

Odabrani radovi polaznika objavljeni su na stranicama www.fluidstates.org i balcancontemporary.net.

DJ nastup na Lukobranu: SMEĐI ŠEĆER: WORLDWIDE ANALOG FEELGOOD GROOVES

Zooming Fluid States festival zatvorili smo nastupom Gdina. Smeđeg Šećera ispod znakovitih dizalica na riječkom Lukobranu. Smeđi šećer je klupski DJ koji u gradu djeluje od 2007. a žanrovski zalazi u funk, soul, dancefloor jazz i slično. Za Zooming Fluid States festival pripremio je worldwide analog feelgood grooves set koji je povezo svjetsku muziku i muziku s ovih prostora u jedinstvenu cijelinu.

Najatraktivniji i očekivano najposjećeniji dan festivala bio je onaj posljednji na kojem su izvedeni performansi i postavljene umjetničke instalacije duž Šetnice na Lukobranu te onaj prvi na kojem se predstavio kolektiv Showcase Beat Le Mot. Šetnica na Lukobranu je za vrijeme Fluid States performansa postala centralni punkt izvedbene umjetnosti koja prati posljednje trendove u svijetu.

Medijski pokrovitelji festivala bili su Novi List, Radio Rijeka, Kulturpunkt, Korzo.net, festival je promoviran na društvenim mrežama poput Facebooka i Twittera, na FB stranici Drugog mora, ali i zasebnoj stranici ZOOM festivala te su vijesti s festivala podijelili i Studentski kulturni centar, Savez udruga Molekula, Grad Rijeka - kandidat za EPK i brojni drugi. Najavni i osvrti članci izašli su u internet portalima poput Moja Rijeka, Korzo.net, Kulturpunkt, Rijeka Danas, Moj Zagreb, Kigo.hr, Rijeka Klik, Visit Rijeka, Urbancult. hr i drugima, u Novom listu te je manifestacija bila najavljivana na radijima poput Radio Rijeka, Radio Korzo, HRT radio i slično.

5. OSTALO: SURADNJE I RAD NA PLATFORMAMA BALCAN CONTEMPORARY, CORNERS

Osim programa održanih u okviru Refleksa, programa Galerije Drugo more i dva umjetnička festivala, održana je i trodnevna hakerska antikferencija u suradnji s Multimedijalnim institutom, gostujuća izložba studenata sa sveučilišta Bauhaus iz Weimara u suradnji sa Studentskim kulturnim centrom u Rijeci, Noć performansa u Rijeci u suradnji s udrugom Domino.

Hakerska antikonferencija Ništa se neće dogoditi – suradnja s Multimedijalnim institutom (Zagreb)
21. — 24. 08.2014 Filodrammatica

Grupa okupljena oko Razmjene vještina u klubu mama u Zagrebu inicirala je 2006./2007. prve skupove "Ništa se neće dogoditi" koji okupljaju hakere i geekove s prostora bivše Jugoslavije i drugih europskih zemalja, općenito ljude iz regije zainteresirane za hakerske teme, slobodni softver, društveni aktivizam u sferi digitalnog ili opisano možda najboljim označiteljem: zaljubljenike u geek kulturu sa željom za zajedničkim druženjem i razmjenom znanja i vještina. Otada postoji stalni broj sudionika od 40-50 ljudi iz Hrvatske, tridesetak ljudi iz Makedonije, dvadesetak ljudi iz Srbije i neki broj ljudi iz drugih bivših jugoslavenskih republika.

Od 21. - 24. kolovoza održala se prva Ništa se neće dogoditi konferencija u Rijeci. Marcell Mars predstavio je projekt Public Library – Memory of the World, Sebastian Luetgert & Jan Gerber govorili su o Open Media Library i karakteristikama korisničkih sučelja velikih online arhiva dok je Spideralex predstavila ideju iza inicijative Calafou u Kataloniji u Španjolskoj.

Koncept okupljanja "Ništa se neće dogoditi" može se povezati s trendom organiziranja takvih događanja u svijetu. Nakon što se velik broj ljudi kritički počeo odnositi prema uobičajenom organiziranju stručnih i drugih skupova, nastali su novi koncepti kao reakcije na neučinkovitost tradicionalnih konferencija, odnosno nastale su antikonferencije slični primjeri kojih su BarCamps, Bloggercon, Mashup Camps i drugi. Uspostavljena je suradnja između zajednica okupljenih oko Hacklaba (laboratorija koje vode "hakeri") u Zagrebu, Moravicama, Beogradu, Skopju, Sofiji, Osijeku, Prištini, Varaždinu, a od samih početaka suradnja je uspostavljena i sa najstarijom evropskom hakerskom organizacijom Chaos Computer Club iz Njemačke. Broj godišnjih okupljanja narastao je od inicijalnih Moravica i Splita, na šest skupova sa stalnim datumom u veljači Osijek, travnju Beograd, lipnju Ohrid, kolovozu Split, listopad Sofija i prosinac Moravice. NSND je prepoznat u međunarodnim krugovima kao jedan od najkvalitetnijih mostova između aktivističkog, kulturno-umjetničkog, novomedijskog i djelovanja u polju novih tehnologija.

Izložba studenata sa Sveučilišta Bauhaus u Weimaru – suradnja s Galerijom SKC u Rijeci

3. lipnja 2014. u Galeriji SKC u Palachu, studenti sveučilišta Bauhaus po završetku svojeg semestralnog putovanja u okviru kojeg su stvarali radove na temu stote obljetnice početka Prvog svjetskog rata, izložili su konačni rezultat u Galeriji. Tema im nije bio rat isključivo, već promjena forme i strategije rata od arhaičnog ka suvremenom i industrijaliziranom tehnološkom ratu, kao i pitanja poput: "Koja je veza države i umjetničke produkcije?", "Koja je veza populizma i rata?", "Kako se tu uklapaju nezavisne umjetničke, najčešće subjektivne, prakse?"... Putovanje je započelo u Zagrebu te se nastavilo za Petrovu Goru (Bakićev spomenik), Kozaru (Džamonjin spomenik), Sarajevo, Konjic, Mostar, i konačno za Rijeku. Polaznici različitih godina likovnog smjera na Bauhausu zajedno sa svojim mentorima **Norbertom Hinterbergerom i Naomi T. Salmon**, objasnili su što ih se tamo najviše dojmilo i prikazali svaki svoj rad kojim je putovanje rezultiralo u formi razgovora s umjetnikom/mentorom. **Lista sudionika:** Jana Borsche / DE, Anna Degonda / CH, Vera Henzel / DE, Lieselotte Illig / DE, Tobias Kühn / DE, Pit Nötzold / DE, Eva Prüglmeier / DE, Judith Rautenberg / DE, Linda Schumann / DE, Nele Seifert / DE, Jonas Steinberg / DE, Torsten Thiele / DE, Darko Velazquez / ES

Koncept: Norbert W. Hinterberger / AT, Naomi Tereza Salmon / IL, Dušica Dražić / RS

Noć performansa u Rijeci u sklopu festivala Perforacije u suradnji s udrugom Domino

Perforacije su festival izvedbenih umjetnosti koji u svojem programu povezuje alternativne oblike kazališta, plesa i performansa te je u 2014. svoju sezonu otvorio izvedbama u Dubrovniku, Splitu, Zagrebu i Rijeci. Svoje radove, predstavili su Bruno Isaković, Jelena Tondini, Luana Lojić, Marija Štrajh, Dragan Karlo Došen i drugi.

CORNERS

CORNERS je interkulturalna platforma umjetnika koju oblikuje i pokreće partnerstvo kulturnih organizacija na rubovima Europe. CORNERS umjetnicima i istraživačima pruža mogućnosti za produkciju multidisciplinarnih umjetničkih projekata. Omogućava im razmjenu onkraj geografskih, političkih i ekonomskih podjela. Od 2011. godine više od 50 umjetnika i istraživača, od kojih je devetero iz Hrvatske, susrelo se i surađivalo je kroz CORNERS, a koordiniralo ih je više od 30 kulturnih organizacija i institucija partnera.

Suradnički umjetnički radovi bit će okupljeni na raznim mjestima širom Europe gdje će umjetnici i njihova publika nastaniti neobične i javne prostore koristeći kao pozornice gradove partnera. Zagreb i Rijeka ugostit će ih u proljeće 2016. godine, a kroz tri i pol godine trajanja projekta, CORNERS produkcije odvijat će se i u sljedećim gradovima: Umeå i Stockholm (Švedska), Ljubljana (Slovenija), Gdansk (Poljska), Beograd (Srbija), Donostia / San Sebastian (Baskija, Španjolska), Belfast (Sjeverna Irska, UK), Middlesbrough i Northumberland (Engleska, UK) i Prizren (Kosovo).

Drugo more je u 2014. kroz platformu CORNERS koproduciralo izložbu PYIMP - Put Yourself in My Place Milijane Babić i Ide Hansson (projekt započet u 2013.) te izložbu IN BETWEEN Siniše Labrovića i Davora Sanvincentija, u okviru programa Umea EPK 2014. u Umei u Švedskoj.

BalCan Contemporary

U okviru platforme BalCan Contemporary održan je niz aktivnosti u 2014.: program čitanja i izvedbe suvremenih dramskih tekstova u Zagrebu u suradnji s kazališnom skupinom Kufer, promocija časopisa TKH za teoriju izvođačkih umjetnosti, izvođenje performansa Mapa žudnje, prijevod tekstova u magazinu Frakcija za izvedbene umjetnosti, gostovanje predstave "Gremo vsi" s Dominom i Maskom, ljetnu školu u okviru Zoom festivala te mapiranje organizacija nezavisne kulture i umjetnika u regiji na polju izvedbenih umjetnosti. Odrađen je i Generator ideja u Mostaru te Živa biblioteka i gostovanje na festivalu akto u Bitoli, u Makedoniji. Dogovoreno je i gostovanje predstave "Rušenje Eiffelovog tornja" Jetona Neziraja u Rijeci za siječanj 2015.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Tablica prihoda za 2014. godinu:

Donatori	Ugovorena sredstva	Isplaćena sredstva
EU – Creative Europe (višegodišnje podrške)	792495	-
Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	357200	357200
Zaklada Kulturanova	335000	335000
Ministarstvo kulture RH	256000	256000
Primorsko-goranska županija	13000	13000
Grad Rijeka*	301500	124299
Goethe institut	12000	12000
INPTA**	-	12000
Bosch Stiftung	22500	22500
Sponzori - JGL	15000	15000
Partnerstka sredstva	28087	28087

UKUPNO	2132782	1175086
---------------	----------------	----------------

*Isplate Grada Rijeke većinom se odnose na programe realizirane u 2013. godini. Ukupno dugovanje Grada Rijeke prema Drugom moru za programe realizirane u 2014. godini na dan 31.12.2014. iznose 252700 kn.

**Sredstva INPTA ugovorena su u 2013. godini za program koji je realiziran 2013. godine, ali je isplata po izvršena po odobrenom izvještaju u 2014. godini.

Tablica rashoda prema programima za 2014. godinu:

Program	Rashodi
Redovno funkcioniranje	466120
Refleks	34500
Moje, tvoje, naše	140500
Zoom	280000
Galerija	82000
BCC	220000
Ostalo	56000
UKUPNO	1279120